

Die covid-19-pandemie het nie net 'n impak op die produksiekoste van grane en oliesade nie, maar ook op die koste van opberging. Graan en oliesade is die kommoditeite wat die meeste vir toekomstige verbruik opgeberg word. Die kostedoeltreffende opberging daarvan speel dus 'n belangrike rol in voedselsekerheid.

Die ander koste-komponente wat oor die afgelope jaar (Desember 2020 tot Desember 2021) die grootste kostestygings getoon het, sluit in elektrisiteit (22%), plaagbekamping (36,1%) en brandstof (45,4%).

Die prysindeks vir plaagbekampingsmiddels het vir Desember op 'n jaargrondslag met 36,1% gestyg. Dit blyk dat prysstygings vir middels soos berokingsprodukte in 2022 selfs meer kan wees.

Insekte is die grootste oorsaak van ná-oesverliese by opgebergde graan. Daarom is die bekamping van insekte van deurslaggewende belang. As graan nie doeltreffend opgeberg kan word nie, moet die oes direk ná stroop verkoop word.

Met die koms van chemiese plaagbekamping is die gebruik van chemiese insekdoders gevestig as die suksesvolste en betroubaarste manier om insekte in opgebergde graan te bestry. Sintetiese berokingsmiddels word ekstensief gebruik om al die ontwikkelingsstadiums van insekte in die graan te bekamp.

Metielbromied en fosfien is die chemiese berokingsmiddels wat die meeste gebruik is. Metertyd is bevind dat metielbromied die stratosferiese osoonlaag beskadig, en in 1992 is dit as 'n osoonafbrekende verbinding

Koste van opberging kan styg in 2022

Die opbergingsektor spring nie die koste-impak van covid-19 vry nie. Die prys van chemiese plaagberokingsmiddels kan vanjaar kwaai styg weens hoë skeepsvragkoste, 'n swakker rand en hoër fosforpryse.

ding verklaar. Dit is sedertdien dienooreenkomstig die Montreal-protokol uitgefaseer.

Die Montreal-protokol is 'n internasionale ooreenkoms wat ten doel het om produkte uit te faseer wat die osoonlaag beskadig. Vanjaar is die laaste jaar waarin metielbromied vir gebruik by kommoditeite in Suid-Afrika toegelaat sal word.

Dit het 'n verandering meegebring in die gebruik van fosfien, nie net ten opsigte van die hoeveelheid wat verbruik word nie, maar ook ten opsigte van die gebruik van fosfien by ander landbouprodukte as opgebergde graan.

Volgens Hein Rehr van National Fumigants is daar 'n tekort aan fosfor vir die vervaardiging van fosfien. China het sy elektrisiteitsverskaffing aan provinsies wat fosfor ontgin, afgeskaal. Tweedens vind die Olimpiese Winterspele in Februarie in Beijing plaas, en China wil graag die lug suiwer vir die deelnemers. Die ontgin-

ning van grondstowwe word dus tot die minimum beperk.

Derdens kry sonpanele en mikroskopiese wat in motors gebruik word, voorkeur. Die pryse van produkte kan met tot 120% styg, aldus die skatting van verskaffers in China.

Vierdens het die koste van skeepsvraghouers oor die afgelope elf maande verdubbel. Weens die hoë brandstofkoste het afleweringkoste naas die swak wisselkoers die grootste impak op die bedryf.

Die herlewings en sekondêre uitbreking van plaeg is 'n belangrike probleem wat met die gebruik van sintetiese plaagdoders verbind word omdat die voortdurende gebruik van chemikalieë tot weerstandbiedendheid by plaeg lei.

Een voorbeeld is die weerstand wat plaeg teen fosfien ontwikkel het. Daar is dus 'n dringende behoefte aan 'n alternatiewe benadering en middels wat die gebruik van fosfien kan laat afskaal. Produkte soos

Profume® (reg.nr. L10394, Wet 36 van 1947) wat sulfuriëfloried as aktiewe bestanddeel bevat, ding met fosfien mee, veral in gevalle waar insekte weerstand teenoor fosfien opgebou het. Navorsers konsentreer nou ook op die ontwikkeling van organiese planttipe verbindings waarmee insekte in die toekoms in opgebergde graan bekamp sal kan word.

Die **TABEL** gee 'n aanduiding van die basiese markprysverandering vir drie berokingsmiddels oor die afgelope drie jaar. Die pryse is per m³.

Metielbromied word vanjaar uitgefaseer vir die gebruik daarvan by kommoditeite soos graan -en oliesade. Daarmee saam het die pryse van die alternatiewe, maar beperkte aantal chemiese middels wat vir die beroking van graan doeltreffend is, aansienlik gestyg. Die verwagting is dat pryse later vanjaar nog meer kan styg.

Dit is egter nie net die koste van plaagbekampingsmiddels wat toeneem nie. Daar is die bykomende koste van elektrisiteit en brandstof, en gevolglik kan buitengewone kostestygings die opbergingsektor se voorland in 2022 wees. **LBW**

Mnr. Wessel Lemmer is die hoofbestuurder van Agbiz Grain.

BRON: Singh, et al (2021). *Main plant volatiles as stored grain pest management approach: A review. Journal of Agriculture and Food Research*, Vol 4. Elsevier.

'N VERGELYKING VAN DIE PRYSSTYGING VAN BEROKINGSMIDDELS

Produkt	Gas per m ³	Des. 2020	Plaaslike pryse/m ³			Prysstyging (Feb. 2022 teenoor Des. 2021)
			Des. 2021	Prysstyging (%)	Feb. 2022	
Metielbromied	48	R9,60	R11,28	17,5%	R12,72	12,7%
Fosfien – tablette en korrels	4	R1,89	R2,40	27,0%	R3,20	33,3%
Profume	10	R3,47	R3,49	0,5%	R3,85	10,3%

BRON: Henchem